

Ba ơi!

Tác Giả: Nguy&#n kh&#p N&#i
Thứ Hai, 26 Tháng 7 Năm 2010 22:02

---

30 tháng T&# 1975, tôi không nhớ gì nữa vào thời gian này, vì lúc đó, tôi chỉ mới có 5 tuổi đi thôi.

Ba tôi đi làm sáng đi chiều về, mẹ tôi làm về là tôi đi chơi này chơi kia vui lắm. Một hôm, vào sáng sớm, tôi nghe súng nổ th&#t nữa chung quanh vùng tôi ở, nghe mẹ ta

ch&#y đi chơi tôi từ lúc chung quanh, mẹ tôi thì cầm súng tôi, rồi tôi lấy quần áo th&#t nữa vào bỏ vào túi xách. Ba tôi mặc quần áo lính vào, không đi làm nữa khi mà cả đi t&#i đi lui ở trong nhà, có vẻ suy nghĩ chuyện gì đó quan trọng lắm. Ba mẹ tôi đi vào trong phòng bàn chuyện với nhau một hồi thì tôi thấy ba tôi thay quần áo lính ra đi mẹ cầm quần áo th&#ng, gi&#ng nh&#ng tôi n&#c đi thăm Ông N&#i về. Rồi ba tôi dắt xe ra, mẹ dắt tôi đi theo. Ba khóa cửa nhà tôi ở trên th&#n, treo gi&# xách lên tay lái xe, đạp máy xe Vespa, mẹ bế tôi ngồi yên sau, chơi về đi.

Ra tới đường lớn, tôi thấy rất nhiều người, đông lắm, v&#a đi bộ v&#a chơi xe, ai cũng có vẻ hồi hộp. Tôi chưa bao giờ được thấy xe và người như vậy, ai cũng có vẻ hồi hộp, lo sợ.

Ba tôi chơi một hồi thì ngừng xe lại, đóng xe khóa lại rồi dắt mẹ và tôi chơi nhanh về phía bờ sông. Tôi không biết chơi này là chơi nào? Chơi được vài bước thì tôi đã mỏi chân rồi, ngừng không dám kêu. Ba tôi thấy vậy, v&#i vàng đưa túi xách cho mẹ rồi ngồi xuống công tôi lên lưng chơi đi. Tôi cũng ngừng ghé míng vào tai ba mà hỏi:

“Mình đi đâu về ba?”

Nhưng ba không nghe tiếng tôi hỏi, chỉ thấy chơi th&#c mừng.

Tôi mới chơi th&#t đông người, đông lắm. Tôi thấy trước mắt là một chiếc cầu th&#t là lớn, trên đó đầy người người. Mẹ tôi tìm trong gi&# ra một cái khăn đưa cho ba, ba tôi lấy cái khăn này dắt chơi tôi vào người của ba rồi dắt mẹ leo lên cầu. Người ở chung quanh th&#t là đông, ba đi trước chen chơi này lách chơi kia nắm tay mẹ kéo đi. Nếu không có chiếc khăn dắt tôi vào người của ba, tôi đã bế người ta chen lên rồi xuống đường rồi.

Ba ơi!

Tác Giả: Nguy&n kh&p N&i
Thứ Hai, 26 Tháng 7 Năm 2010 22:02

Ph&i m&t r&t lâu, ba m& tôi m&i leo đ& c lên t&u. Ch& nào cũng có ng& i, ng& i ta chen l&n xô đ&y nhau kh&ng khi&p, làm tôi s& quá, khóc thét lên. M& tôi v&i ôm ch&t l&y tôi, luôn mi&ng đ& tôi:

“Đ&ng s&, đ&ng s&, con &i! T&u s&p ch&y r&i đó!”

M& đ& tôi đ&ng khóc n&a, nh&ng chính m& cũng khóc, làm cho tôi càng khóc l&n h&n n&a. . .

Khi tôi t&nh l&i thì tr&i đã t&i r&i, và tôi . . . đang n&m trên gi&ng, & nhà.

Không ai ngó ngang gì t&i tôi c&! M& tôi đang lo x&p nh&ng b& qu&n áo lính c&a ba tôi l&i, b& vào nh&ng túi nh&, còn ba thì b&c gh& leo lên g& nh&ng khung hình xu&ng. T&i lúc tôi kêu đói, m& m&i đi n&u c&m.

Ba tôi không ch&i đùa v&i tôi n&a. M& tôi lúc nào cũng lúi húi x&p cái này c&t cái n&, cũng không ngó ngang gì t&i tôi c&.

R&i đ&n m&t ngày, ba l&i ch& m& và tôi đi t&i m&t ch& g&n nhà, & đó có nhi&u chi&c xe ch& s&n. Ba tôi xu&ng xe, ôm tôi th&t ch&t m&t h&i lâu r&i đ&t tôi xu&ng, l&y cái túi v&i b&c đi v& phía nh&ng chi&c xe đ&u s&n, v&a đi ba v&a quay l&i nhìn m&, nhìn tôi.

Đ&n t&i, ba v&n ch&a th&y v&. Tôi th&c m&c, ch&y đ&n h&i m& :

“Ba đi đâu sao lâu quá, ch&a th&y v& h& m&?”

M& ôm l&y tôi, khóc m&t h&i lâu, r&i bu&n bã tr& l&i tôi:

“Ba đi công vi&c . . . ba hôm n&a ba s& v& . . .”

Đ&u óc non n&t vào th&i đó c&a tôi ch& nh& đ& c có bấy nhiêu đó thôi. Ba ngày là bao lâu? Tôi không bi&t, ch& bi&t r&ng k& t& đó, ch& có m& và tôi & trong nhà mà thôi. Th&i gian đ&u, m&i l&n m& đ&t tôi qua Bà Ngo&i ch&i, khi v& nhà, tôi l&i có c&m t&ng là nhà mình r&ng ra. Có l&n tôi h&i m& cái t&, cái bàn c&a nhà mình đâu r&i? M& nói r&ng nhà mình không dùng n&a, nên đã đem đi g&i r&i. Mãi sau này, tôi m&i bi&t là m& đã bán đi đ& có ti&n sinh s&ng.

Đêm hôm đó, tôi b& đánh th&c đ&y b&i nh&ng ti&ng khóc la vang đ&i c& xóm, s&n c&a m&, tôi b& c xu&ng gi&ng đi th&ng ra ngoài xem là chuy&n gì? M& tôi đã đ&ng đó t& bao gi&, nhìn chăm chăm qua nhà Bác Trung, tôi nhìn theo, th&y nhi&u xe đ&u & đó, có nh&ng ng& i B& đ&i m&c qu&n áo xanh đ&m đ&i nón c&i c&m súng ch&ia vào m&i ng& i, nh&ng b& đ&i khác kéo nh&ng ng& i & trong nhà Bác Trung ra, đ&y lên xe. Ti&ng kêu khóc là t& nh&ng ng& i b& đ&y lên xe, tôi nghe Bác Trung v&a khóc vừa hét lên:

“Ch&ng tôi đã b& m&y ng& i b&t đi c&i t&o r&i, bây gi& còn đ&u i m& con chúng tôi ra kh&i nhà là sao? M&y ông mu&n ăn c&p nhà c&a dân h&?”

M&c cho Bác Trung và con cái ph&n đ&i, nh&ng ng& i b& đ&i c& im lìm đ&y gia đình bác lên xe.

Không riêng gì m& tôi và tôi đ&ng nhìn, mà c& xóm đã đ& ra nhìn c&nh t&ng nhà Bác Trung b& t&ng lên xe, nh&ng không ai dám nói gì c&, ch&c là h& s& nh&ng ng& i b& đ&i khác đang c&m súng s& b&n h&.

Khi t&t c& m&i ng& i đã b& đ&y lên xe r&i, m&t ngu&i b& đ&i ch&t c&t ti&ng nói cho m&i ng& i nghe:

“Không s&n xu&t thì ph&i đi kinh t& m&i!”

Đoàn xe ch&y đi r&i, t&t c& nh&ng ng& i còn l&i t& l&i nhìn nhau, không ai nói v&i ai câu nào. Mãi

Ba i!

Tác Giả: Nguy&#n kh&p N&i
Thứ Hai, 26 Tháng 7 Năm 2010 22:02

---

sau, m&i c& m&t ng&&i c&t ti&ng:

“Căn nhà c&a Bà Trung l&n quá, nên m&i b& chúng nó đ&u&i đi kinh t& m&i đ& chi&m nhà đó!”

M&t ng&&i khác ph& h&a theo:

“Không bi&t lúc nào t&i phiên mình!”

Sáng hôm sau, tôi v&a th&c gi&c, nh& l&i c&nh tu&ng t&i hôm qua, tôi v&i ch&y ra ngoài đ&&ng, đ&&ng nhìn qua nhà Bác Trung, có r&t nhi&u ng&&i t& t&p & đó, h& đang treo m&t t&m b&ng gì đó lên lan can c&a căn nhà. T&m b&ng m&u đ&, vi&t ch& m&u vàng, tôi ch&a có đi h&c, nên không bi&t đó là cái gì.

Th&i gian sau, tôi th&y m& x&p đ&n trong nhà, đ&n t&t c& vào t&ng bao, t&ng bao. Các cô dì, các bác c&a tôi cũng t&i, m&i ng&&i cũng đ&m l&i nhi&u bao gi&ng nh& c&a m&. Th& r&i vào m&t bu&i sáng, m& g&i tôi qua nhà Bà Ngo&i, nói r&ng m& ph&i đi bán hàng ch& tr&i. Chú Kha, em c&a m&, có nhi&m v& m&i sáng ch& m& và đ&ng hàng b&ng xe Honda ra ch&, t&i m&t m& m&i đón tôi v& nhà.

T&i ngày tôi đi h&c, m& đ&a tôi t&i tr&&ng h&c. Cô giáo đón tôi & c&a l&p, nói chuy&n v&i m& m&t lúc r&i đ&n tôi vào l&p.

Bu&i t&i m& đón tôi v& nhà, lúc ăn c&m, m& h&i tôi

“Đi h&c có vui không?”

Tôi tr& l&i là vui l&m, nh&ng th&t ra có m&t chuy&n làm tôi không vui tí nào. Đ&a con gái b&ng tu&i tôi, & cái nhà c&a Bác Trung mà các b& đ&i đã đ&u&i bác đi, nó cùng m&t đ&m n&a trong gi&

Ba ơi!

Tác Giả: Nguy&n kh&p N&i
Thứ Hai, 26 Tháng 7 Năm 2010 22:02

---

ra ch&i đã đón tôi mà gây chuy&n. Con nh& đó tên là Mùi, gi&ng nó nói the thé lên, r&t là hung đ&. Nó ch& m&t tôi mà nói:

“Con c&a Ng&y, không có đ& c h&c & đây.”

Tôi th&y chúng nó đ& đ&n quá, ph&n n&a, tôi không hi&u “Ng&y” là cái gì? Nên b& đi ch& khác ch&i, không nói chuy&n v&i chúng.

Ngày nào m&y đ&a con cách m&ng cũng c& tìm tôi mà la hét, tôi tr&n ch& nào chúng nó cũng đi ki&m đ& mà x&a xói tôi. Không riêng gì tôi, mà có nhi&u anh ch& lớn cũng b& nh&ng đ&a “B&c K& Nón C&i” b&t n&t. Tôi ch&u không n&i n&a r&i, m&t hôm, ng&i ăn c&m v&i Chú Kha, tôi đã h&i chú:

“Chú Kha . . . Ng&y là gì v&y?”

Chú Kha ng&c nhiên nhìn tôi, r&i h&i:

“Có ai gi&i cháu nh& v&y hay sao mà cháu h&i?”

“M&y đ&a & cái nhà chi&m đ& c c&a Bác Trung, chúng nó gi&i cháu là nh& v&y. Chúng nó nói cháu là con c&a Ng&y.”

“À, chúng nó mu&n nói ba c&a con là Ng&y, con là con c&a Ng&y. Ng&y là x&o trá, là h&n h&. Ba c&a con là Lính C&ng Hòa, ba c&a con không h&n h&. Ch& có cái đám chúng nó đi c&&p nhà dân m&i là h&n h& mà thôi. Đ&a nào nói con là con Ng&y, con c& nói con là con c&a Lính C&ng Hòa, v&y thôi, nh&ng mà đ&ng gây s& v&i chúng nó làm chi, mình là ng&&i thua cu&c r&i, không nên cãi c& v&i chúng nó.”

Ba ơi!

Tác Giả: Nguy&#n kh&#p N&#i
Thứ Hai, 26 Tháng 7 Năm 2010 22:02

À thì ra m&#y đ&#a con c&#a cách m&#ng kia dám g&#i ba tôi là Ng&#y! Những ngu&#i l&#n thì ngu&#i
ngùng, ch&# tôi là con nít, l&#i là m&#t đ&#a con gái n&#a, tôi đâu có s&# chúng nó.

Ngày hôm sau, trong gi&# ra ch&#i, chúng nó l&#i ki&#m tôi gây s&# n&#a. Tôi nghe theo l&#i chú Kha,
không nói gì c&#, c&# l&#ng l&#ng b&# đi. Cô Giáo đã nhìn th&#y b&#n con cách m&#ng ăn hi&#p tôi, nên
khi th&#y tôi đ&#ng m&#t mình &# góc phòng, cô đã đ&#n bên c&#nh tôi, đ&#a tay ôm l&#y vai tôi, đ&#u
gi&#ng nói nh&#:

“Em đ&#ng ch&#p b&#n chúng nó làm gì, c&# b&# đi ch&# khác là t&#t nh&#t.”

Bu&#i chi&#u đi h&#c v&#, b&#n con gái cách m&#ng đi theo tôi, m&#t đ&#a đ&#t cái c&#p c&#a tôi r&#i xu&#ng
đ&#t r&#i đ&#ng nhìn tôi c&#&#i trên ch&#c:

-“Đ&# cái th&# con c&#a Ng&#y, cút đi!”

N&#u chúng nó ch&# đ&#t cái c&#p của tôi mà không nói l&#i trên ch&#c, tôi s&#im l&#ng b&# đi, nh&#ng nó
l&#i nói tôi là con c&#a Ng&#y, Ba tôi là Lính C&#ng Hòa, không ph&#i là Ng&#y, chúng nó m&#i là Ng&#y.
Tôi quay l&#i nhìn con Mùi, s&#ng gi&#ng:

-“Ba tao là lính, không ph&#i là Ng&#y. Mà nh&#t cái c&#p c&#a tao lên, đ&#a cho tao.”

“Tao không nh&#t, mà làm gì tao? Cút đi, đ&# Ng&#y, mà không là Ng&#y thì ai là Ng&#y bây gi&#?”

-“Chính mà m&#i là ng&#y đó! L&#&#m cái c&#p lên đ&#a tr&# cho tao.”

-“A! con này h&#n nh&#y, dám g&#i cách m&#ng là ng&#y h&#? Tao kêu ba tao cho mà đi c&#i t&#o bây
gi&# đ&#y, li&#u h&#n.”

Ba ơi!

Tác Giả: Nguy&#n kh&#p N&#i
Thứ Hai, 26 Tháng 7 Năm 2010 22:02

Nó v&#a nói, v&#a xông l&#i phía tôi đ&#a n&#m tay lên th&#t là hung d&#. N&#u tôi không cho nó bi&#t m&#t, nó còn làm phi&#n tôi nhi&#u h&#n n&#a. Không nh&#ng nó đánh tôi, c&# đ&#m chúng nó xông vào đánh tôi, làm sao tôi ch&#u n&#i. Tôi ph&#i ra tay tr&#c m&#i đ&#c.

Tôi không li&#u h&#n, tôi làm li&#n.

Th&#a đ&#p con Mùi đang hu&#nh hoang, tôi tát cho nó m&#t cái tát th&#ng cánh:

-“Này thì Ng&#y này, cho mày bi&#t tay Ng&#y nhé!”.

Con Mùi b&# cái tát b&#t ng&#, nó ho&#ng h&#t kh&#ng l&#i, đ&#a tay lên xoa m&#t, khóc lên th&#t l&#n. C&# b&#n chúng nó nhao nhao lên, cô Giáo Nga t&# đ&#ng xa ch&#y l&#i can chúng tôi ra và h&#i chuy&#n gì đã x&#y ra?

Con Mùi v&#a ôm m&#t v&#a khóc, mách cô giáo:

“Con Lan nó đang tôi đ&#y.”

Cô Giáo Nga quay l&#i nói v&#i Mùi:

“Cô là cô giáo, em ph&#i g&#i cô là “CÔ” và x&#ng là “EM” nghe ch&#a! T&#i sao Lan l&#i đánh em? Em có ch&#c gh&#o gì Lan hay không?”

“Tôi nói nó là con c&#a ng&#y, th&# là nó đánh tôi. Ph&#i g&#i Giám Hi&#u ra đây, đ&#i không cho nó h&#c n&#a.”

Ba i!

Tác Giả: Nguy&n kh&p N&i
Thứ Hai, 26 Tháng 7 Năm 2010 22:02

Tôi lên tiếng lí n:

“Tha cô, Mùi nó d&t cái c&p c&a em v&t xu&ng d&i đ&y, em nói nó l&m lên tr& cho em, nó đã không l&m, l&i còn ch&i em là con c&a Ng&y và xông l&i mu&n đánh em n&a. Em ph&i đánh tr&c đ& t& v&.”

Cô Nga nhìn tôi, có vẻ như cô đ&ng ý v&i hành đ&ng c&a tôi, nhưng cô cũng làm m&t gi&n, la tôi:

“Em không đ&c đánh nhau, Mùi có ch&c gh&o em thì em ph&i mách cô, l&n sau không đ&c nh& v&y n&a nhé!

Còn Mùi n&a, em không đ&c d&t c&p c&a Lan, không đ&c ch&c gh&o Lan n&a, nghe không?”

Con Mùi nguyệt tôi m&t cái th&t dài, r&i v&a xoa m&t v&a đi. Cô Giáo Nga nhìn tôi tr&u m&n, cô nói nh& cho tôi nghe:

“Em gi&i l&m, em không là Ng&y đâu! Thôi, v& đi, coi ch&ng chúng nó đó!”

Cô nhìn quanh, th&y m&y đ&a con trai đ&ng g&n đó, cô kêu m&t đ&a l&i:

“Em Ngh&ia, l&i đây, em đ&a Lan v& nhà d&m cô nhé!”

Anh Ngh&ia g&n nhà tôi, nên th&t là ti&n. Anh n&m tay tôi d&n đi, v&a c&i v&a nói v&i tôi:

“Em hay quá, anh ph&c em quá. Anh cũng b& chúng nó ch&c gh&o, nhưng ch&a có gan đánh chúng nó nh& em!”

Ba ơi!

Tác Giả: Nguy&n kh&p N&i
Thứ Hai, 26 Tháng 7 Năm 2010 22:02

Tôi m& m c&&i cảm &n anh. Tôi không ph&i là gan góc gì, tôi ch& b&o v& ba tôi thôi. Ba tôi không h& là Ng&y, chúng nó m&i là ng&y. Đã lâu l&m ba tôi v&n ch&a đ&&c v&. Tôi nh& ba l&m. Tôi v&a đi v&a suy nghĩ, n&u g&p ba, tôi s& k& chuy&n này cho ba nghe, ch&c ba s& hài lòng l&m.

B&n con Mùi, sau l&n đó, không còn đ&n làm phi&n tôi n&a. Tôi yên tâm h&c, sau gi& h&c, tôi cũng ra ch& bán ph& v&i m&.

Th&i gian th&m tho&t qua đi, tôi đã lên trung h&c r&i, mà ba tôi v&n ch&a v&. M& nói ba b& đem ra ngoài B&c, & mãi Hoàng Liên S&n, l&n nh& l&m. Gia đình anh Nghĩa đã đ&&c đi thăm ba c&a anh ta, ch&c th& nào cũng đ&n l&&t m& tôi. Tôi nh& ba l&m, n&u đ&&c phép thăm nuôi, th& nào tôi cũng xin m& cho đi theo.

Nhìn bóng m& m&i bu&i t&i lui cui m&t mình, nh&t là lúc m& đ&ng đ&a c&t nhà nhìn ra phía xa xa, tôi bi&t m& đang nh& ba, tôi th&&ng m& l&m. tôi c&u mong ba tôi đ&&c an lành đ& tr& v& v&i m&, v&i tôi.

M&t bu&i chi&u, m& tôi đang lui cui bán hàng, b&ng chú Kha h&t h&i ch&y xe t&i báo tin:

“Ch& &i . . . . anh v& r&i . . . anh Phúc đ&&c v& r&i, đang & nhà đó!”

M& v&i vàng g&i tôi r&i hai m& con đ&t nhau ch&y v& nhà, b& c& hàng quán đó.

Chú Kha ho&ng h&n, g&i gi&t l&i:

“Ch& &i, ch& em đ&a ch& v&, làm sao mà ch&y b& v& đ&&c, xa l&m.”

M& l&i đ&t tôi ch&y ng&&c v& ch&. M& h&i h& g&i ng&&i b&n hàng k& bên:

Ba ơi!

Tác Giả: Nguy&n kh&p N&i
Thứ Hai, 26 Tháng 7 Năm 2010 22:02

“Ch& trông hàng h& em nha, ch&ng em đ& c v& r&i, em ph&i v& nhà.”

Ai cũng m&ng cho gia đình tôi, nên đ&ng ý trông hàng dùm đ& chú Kha ch& m& và tôi v& nhà.

Xa xa, tôi đã th&y bóng dáng c&a ba đ&ng ch& ở tr& c c&a.

Ba tôi g&y l&m, g&y không còn nh&n ra là ba n&a. Th&c s& thì đã 8 năm tr&i r&i, h&i ba đi tù, tôi còn quá nh&, nên cũng không nh& rõ ba ra sao n&a. Khi đi, ba còn b&ng đ& c tôi trên tay, nay tôi đã l&n r&i, ba đâu còn b&ng tôi đ& c n&a! Ba ôm l&y tôi mà khóc:

“Con gái c&a ba! Con gái c&a ba l&n quá r&i!”

C& nhà cùng khóc g&p nhau m&ng m&ng t&i t&i.

Ba tôi ở nhà đ& c vài ngày thì đã có công an ph&ng đ&n thăm, kêu g&i ba tôi đi kinh t& m&i.

M&t bu&i t&i, tôi nghe lén ba m& bàn tán v&i nhau:

Mình ráng tìm ch&, đi . . . v& t biên.

NGUY&N KH&P N&I.

V&t theo l&i k& c&a m&t ng&&i con.